

Redacțiunea, Administrațiunea și
 tipografia:
 BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
 Scrisorile neracolate nu se pri-
 mesc. Manuscrisurile nu se re-
 trimiți.

Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare Nr. 22.
 Inserate mai primose în Viena:
 Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler
 (Otto Waas), Heinrich Schölk, Alois
 Herold, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
 neberg; în Budapesta: A. V. Gold-
 berger, Anton Meisel, Reklam-Bureau;
 în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Ham-
 burg: A. Steiner.
 Prețul inserțiilor: o serie
 garzonă pe o coloană 6 cr.
 și 80 cr. timbru pentru o pu-
 blicare. Publicări mai dese
 după tarife și învoiașă.
 Reclame pe pagina III-a o se-
 riă 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL II

Nr. 194.

Brașov, Sâmbătă 3 (15) Septembrie

1888.

"Gazeta" iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungari
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primește și la toate ofi-
 ciele postale din țară și din
 afară și la dd. colectorilor.
 Abonamentul pentru Brașov:
 la administrațiune, piața mare
 Nr. 22, etajul I.: pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. On dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un exemplar 5 cr. v. a. sau
 15 bani.
 Atât abonamentele cât și
 inserțiile sunt a se plădi
 înainte.

Brașov 2 Septembrie st. v. 1888.

Din toate părțile primim sciri
 despre extraordinara senzațiune,
 ce-a produs o apostrofarea episco-
 pului Strossmayer din partea Ma-
 iestății Sale cu ocaziunea primirei
 deputațiilor în Belovar, în Croa-
 ația, unde în prezența monarhu-
 lui s'au ținut manevrele de toamnă.

A surprinsu mai întâi inciden-
 tul dela Belovar pe toți, pentru
 că nimeni nu se aștepta la o ase-
 menea înfruntare a episcopului
 croat, ér cei mai mulți credeu,
 că afacerea cu telegrama s'a termi-
 nată prin discuțiunea din pressă.

Manifestarea atât de eclatan-
 tă a disgrăției, în care a cădutu
 episcopului la monarhu, a venit
 prin urmare pe neașteptate, și de
 aceea a produs așa mare sensa-
 ția. Mai mult înse decât acesta
 a trebuit să surprindă răspunsul
 încredut și laconic, ce l'a dat
 episcopul Strossmayer la dojeni-
 rile monarhului dîcîndu: Majes-
 tate! Conștiința mea e curată!

Limbajul acesta cutezător
 al episcopului de Diacovar, nu-
 mai așa pôte fi aprețiat cum se
 cuvine, decât vomă avé în vedere
 ceea ce accentuează și „N. fr. Presse“
 din Viena, că adevărat „d-lu Stross-
 mayer nu este numai un simplu
 supus al Maiestății Sale, ci este
 membrul și conducătorul unei
 partide mari foarte influente și foarte
 lăpte în monarhia.“

„In Croația,“ adauge numitul
 diar, „se grupează în jurul lui
 Strossmayer toate elementele, cari
 nu sunt mulțamite cu starea lu-
 crurilor și sunt în conflict cu
 Ungaria. Atară de Croația, nu-
 mele lui este legat de toate ni-
 nisunțele, cari au de scop înfi-
 nțarea unui stat sud-slavic, care
 se pôte cugeta numai atunci,
 decât va fi nimicită constituția du-
 alistică a monarhiei, și ce e mai

periculosu, numele lui Strossma-
 yer formeză drapelul acelei miș-
 cări, ce este favorizată în Rusia,
 care nisuesce la unitatea Slăvilor
 aci limbistică, aci religioasă, aci nu-
 mai culturală ori literară, cu cen-
 trul în Moscva.“

Dojenirile, ce le-a primitu a-
 cestu episcopu la Belovar au pro-
 dusu, se nțelege, bucuria extra-
 ordinară în tabăra maghiară.

„Nemzet“ dîce, că „fiă-care a-
 micu alu ideei de stat maghiar
 a salutatu cu bucuria cuvintele ni-
 micitoare cu cari regele încoronatu
 a condamnatu uneltirile episcopu-
 lui de Diacovar în contra statului
 și a bisericei.“

„Pesti Napló“ dă o importanță
 istorică episodului din Belovar. „Re-
 gele încoronatu“, dîce elu, „și-a
 pronunțatu sentința asupra agita-
 ționei panslaviste în stat și în
 biserică.“

„Egyetértés“ în fine este și
 elu de astă dată vesel, și dîce în-
 tr'unu articolu intitulatu „Leterem-
 tett püspök“: „Pentru noi e lucru
 de căpătenia că acele cuvinte (a-
 decă cuvintele Mai. Sale) s'au
 pronunțatu și că nu s'au retă-
 cutu.“

Pressa din Austria într'aceea
 este mai rezervată, atară de foile
 Germanilor supremațiști. Ér câtu
 pentru foile din Berlinu, acestea
 aprobă cu multă satisfacție doje-
 nirea dată lui Strossmayer.

„Originea dualismului în Austria.“

(După „Revue Bleue“.)

III

„Vexațiunile, tirănia administra-
 tivă n'are nici o înruiere asupra
 vieții sociale și nu se pôte conta
 la prestigiul civilizațiunei ma-
 ghiare spre a seduce și a trage pe
 partea sa spiritele, mai alesu după
 ce limba ungerescă n'are nici o

înrudire cu limbile ce se vorbesc
 în jurul ei. Dialectul turco-finic
 alu descendenților lui Arpadu
 este unu anachronismu în Europa
 actuală și pune Ungaria într'o adevă-
 rată stare de izolare în ce pri-
 vesce lumea intelectuală. Nu este
 totu așa cu limbile croată, cehă,
 slovenă și cu diferitele idiome
 slave ce se vorbesc în Austria.
 Tote prin structura, rădăcina și
 gramatica lor, dovedesc aceeasi
 origine, și legăturile lor de rudi-
 re suntu celu puțin așa de strîns
 ca acelea dintre limba francesă,
 italiană și spaniolă.“

„In asemeni condițiuni, nu se
 potu vedé de locu binefacerele ce
 le-aru puté reserva dominațiunea
 ungerescă popórelor slave și ro-
 mâne, maghiarisându-le pe viétă
 pe morțe, și impunendu-le folosirea
 unei limbi asiatică. Inse se pôte
 esplica foarte bine resentimentul
 celu provocă și celu întreține între
 naționalitățile disidente aceste fri-
 guri de dominațiune. Proba cea
 mai frapantă a acestei animosități
 reiese din taptul cum deodată
 toate aceste popóre s'au armatu în
 contra Maghiarilor la izbucnirea
 răboiului insurecționalu dela 1848.
 In momentul chiar când parla-
 mentul din Pesta organisa guver-
 nulu naționalu sub direcțiunea lui
 Kossuth, o dietă croată proclamă
 separarea sa de Ungaria; ea a datu
 împăratului o armată vitéză și
 disciplinată sub comanda faimo-
 sului Iellacici, care a fostu prin-
 cipalulu erou alu răboiului, și
 care câteva săptămâni mai târziu,
 a participatu la luarea Pestei.
 Și confiniile militare s'au ridicatu
 în masse sub comanda unui ge-
 neralu improvisatu, Stratimirovici,
 care a doveditu unu talentu foarte
 remarcabilu: „Noi ne vomă bate,
 dîcea elu cătră soldați, contra a-
 celor cari nu voesc libertatea
 decât pentru ei înșiși, cari pre-

tindu de-a nu folosi decâtu numai
 în profitul minorității maghiare
 unu tesauru adunatu prin sudorea
 Slăvilor, Germanilor și Româ-
 nilor.“ Slovaci, la nordu, au ur-
 matu acestu exemplu, și monar-
 chia austriacă a fostu astfelu apé-
 rată de toate popórele pe cari de
 doué secole le-a fostu lăsatu pe
 mâna supremației trufase a Ma-
 ghiarilor. Pentru toate popórele
 aceste desmoștenite desastrulu Ma-
 ghiarilor a fostu finitul unui re-
 gimu opresivu și a unei tirăni
 seculare. A fostu emancipați-
 unea.“

„Astfelu, în acéta crisă inte-
 rioră, dinastia de Habsburg, pe
 care pressa noastră liberală o stig-
 matisa pe atunci ca pe unu cam-
 pionu alu absolutismului, se lupta
 din contră, c'o constanță admirabilă,
 contra unei oligarchii, contra pri-
 vilegiatilor cari s'au resculatu
 spre a-și manține nedreptele pre-
 rogative. Maghiarii înșiși erau
 așa de puțini campioni ai li-
 bertății, ai egalității popórelor,
 încatu au așteptatu până în celu
 din urmă momentu, până la ulti-
 mulu desastru, spre a se resigna,
 avendu cuțitul la gât, se recu-
 noscă egalitatea rasselor (dieta din
 Debrețină, 28 Iulie 1849). Acéta
 trăsura caracteristică cuprinde în
 sine totă moralitatea insurecți-
 unei ungeresci.“

„Decă pressa liberală francesă
 în locu de-a privi pe Unguri ca
 apărătorii cei mai obstinați și cei
 mai îndărjiți ai dreptului de con-
 chistă și opresiune feudală, fi con-
 sideră ca amici ai libertății, Ger-
 manii suntu departe de-a comite
 o asemenea eróre. Simpatii lor
 pentru Unguri au fostu totdeuna
 mai precugetate și mai înțelepte,
 decâtu ale noastre. Din bună vreme
 ei au înțelesu strînsa solidaritate,
 nu de sentimente și de aspirațiuni
 umanitare, ci de poște lacome și

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

ALBUȘICA

Foveste.
 (Urmare.)

Apoi mi-se apuca
 Și de nou mi se-mbrăca
 În formă de călătore
 Și de pepteni vîndătoare
 Așa că nimeni putea
 S'o cunoscă cin' era!...
 La drumu apoi o luă,
 Șapte munți cutieră
 Până ce ajunsă érá
 La frumoșa fetișoră,
 La casa celorți pitici
 A celor șapte voinici.
 Ea spre casă se-ndreptă
 De usă s'apropiă
 Ce era greu încuiată
 Pe-Albușica mândră fată.
 Ea la usă tocăni
 Ér din graiu așa-i grăi:
 — „Nu-i cumpăra boerésă
 „Marfă bună și alésă,
 „Adusă din depărtare
 „Și-o dau lesne, lesne tare!...
 Albușica ér esa
 Pe feréstă de căta
 Și din graiu așa grăia:
 — „Du-te numai mai departe,
 „Cercă-ți și prin altă parte
 „Omeni cari voru cumpăra

„Marfă lăudată-a ta!...
 „Eu nu lasu aici pe nime,
 „Nici pe tata decât vine!...“
 Érá baba-i dîce-asa:
 — „Decă și nu-i cumpăra
 „Măcar și-o voiu arăta!...“
 Și cu asta dînsa scosă
 Din coșarca ei frumósă
 Péptenulu înveninat
 Péptenul réu și fermecat
 Și la fată-lu arăta
 Ér fetița frumúsea
 De pépten se îndrăgea
 Și așa dragu elu i pica
 Cătu în mână îl lua
 Dîcîndu că-lu va cumpăra!...
 Ea atuncea își uitasă
 Sfatulu bunu ce-lu căpătasé
 Și muerea o lăsă
 Ér în casă de intră.
 Ea aici când se vedea
 La fetița-asa-i dîcea:
 — „Stăi draguța fetișoră
 „Cu ochiți de porumbióră
 „Sé pépten odată eu
 „Pérsorulu môle-alu téu!...“
 Și cum pépten-implânta
 În frumosulu pèru la ea
 Capulu i se-nvenina
 Și josu mórta ér cădea...“
 — „N'a mai fi și-acum frumósă
 „Și în tără mai alésă!...“
 Disé dînsa hohotîndu
 Și cu glasul drăcescu rîdîndu...

José ea apoi o trântesce
 Și la cale se pornesce...

Dér spre-a fetei norocire
 Și spre marea-i fericire,
 Nu multu timp că mai trecea
 Până ce se insera
 Și piticii lucr-și lasă
 Și vinu vesel cătră casă.
 Cum acasă ei sosiră
 Și pe vatră o găsiră
 Ei îndată se gândiră
 Că maștera o-a nșelat
 Ceva éráși de i-a dat
 Iute sustu o ridicară
 Și totu trupulu i cercară
 Până 'n capulu ei afară
 Péptenulu celu necurat
 Ce era-n pèru implântat.
 Iute dînsii se grăbiră
 Și afară îl smuciră
 Și oh, câtu se bucurau,
 Când cu ochii ér vedeau
 Că fetița se mișca
 Semne de viétă da,
 Și multu timpu nici că trecu
 Până viă éráși fú.
 Fata decât se trezi
 Lor éráși le povesti
 Tote cum s'au întemplat
 Cum muerea o-a-nșelat.
 Și ei ér o sfătuiră
 Și prea multu-i povestiră
 Și-o jurau ca'n a lor casă

Pe nime sé nu mai lasă...
 Ér împărăteasă mare
 Mersă multu voinésă tare
 Pân la cartea împărătescă
 Pân la curtea ei domnească,
 Dér pe când ajunsă acasă
 Și Albușica inviasé.
 Ea spre-ogîndă se 'ndreptă
 Și voinésă o-ntrebă:
 — „Oglinduța sciutóre
 „De frumsetă spunetóre
 „Spune-mi mie adevératu
 „Prin altu téu graiu minunatu:
 „Acum cine-i mai frumósă
 „Și la toți mai drăgostósă?...“
 Ér oglinda respundea
 Cătră ea dîcîndu așa:
 — „Precum mie mi s'arată
 „Prin vedenie fermecată
 „Tu ai fi cea mai frumósă
 „Și în tără mai aleasă,
 Déră peste șapte munți
 „Coperiți de brați cărunți
 „La cei șapte omeni mici
 „Ce le dîcu șapte pitici
 „Mândrulița Albușică
 „De mii de-ori e mai voinică,
 „De mii de-ori e mai frumósă
 „Ca și tine 'mpărătesă!...“
 Când ea éráși audia
 Dîmsne sfinte, ce făcea!
 Așa réu se mânia
 Cătu totu pèru-și despletă
 Peste péptu mi se lovea,

de interes materiale, cari legau rassa germană și maghiară. Ceea ce Maghiarii urmăresc în Croația, în Serbia, în Transilvania, este deocamdată aservirea, ér apoi nimicirea rasselor slave și române. Ei bine, Germanii urmăresc același scop în Bohemia, în Carintia, în Carniolia, în Dalmația, pretutindeni, cu ună cuvânt, unde rassa lor e genată în tendența iresistibilă de-a predomina. Și pretutindeni pangermanismul găsește poporațiunii slave stabilite de seculi, cari vréu să rămână stăpâne la ele acasă, se-și conserve autonomia, tradițiunile și limba lor și cari se împotrivesc culturii germane.

„In secolul ultimă acestă antagonism nu exista încă. Cehii erau de-o sută de ani într'o stare de oboselă care făcea să se credă, că naționalitatea lor nu se va ridica din lovirele zdrobitoare ce le-a primit în 1620; Bohemia părea germanisată. Limba slavă desprețuită de către aristocrația și clasele mijlocie, era alungată la sate ca cel mai vulgar limbaj al norodului. Acestă țară a fost considerată de totă Europă și clasată în toate geografiile ca provincie germană; și cu acestă titlu Bohemia a fost, în 1815, băgată în confederațiunea germană.”

„Printr'o singulară coincidență, tocmai în această epocă naționalitatea slavă s'a deșteptat din letargia sa, și după două secole, ignorându ca Epimenide ceea ce s'a petrecut pe câtă timp a durmită, ea a ridicat pretențiunea cu totul deosebită de a rămânea acasă la densa în Bohemia reconstruind moralamente regatul sfântului Wenceslas, care va se dăca grupându împrejurul ei Moravia și Silesia austriacă sub influența limbii și a culturii sale intelectuale. Și această pretențiune secundată de o minunată renaștere a artelor și a științelor a totă crescut și s'a dezvoltat, devenind una din trăsurile cele mai surprindătoare și mai caracteristice ale istoriei secolului ală XIX-lea.

DIN AFARĂ

„Norddeutsche Allg. Ztg.” răspundând diarelor rusești cari atacă politica germană pentru atitudinea sa ostilă reginei Serbiei, dăca o politică tare nu trebuie să atârne de cestiunile de simțiment. Regina Serbiei câtă a fost la Belgrad s'a arătat tot-d'auna în public inamică

Germaniei; ea n'a ascuns nici odată simțimintele sale ostile influenței germane. Regele Milan, din potrivă, a apreciat tot-d'auna bunele raporturi ce există între Germania și Serbia și a regretat forțe multă că n'a putut modifica atitudinea ostilă a reginei. E deci explicabilă că Germania n'a avut nici un motiv de a arăta amicie reginei Serbiei, nici de a i da sprijinul ei. In politică prevalează vechiul principiu: „A fi amic al amicilor noștri, și inamic al inamicilor noștri”. Politica nu permite să se deosebescă sexul, ori rangul.

Din incidentul călătoriei președintelui Republicii franceze Carnot în *Cherbourg*, se scrie de acolo: La prânzul de gală dat în onorea lui Carnot, acesta a ținut o vorbire în care s'a exprimat în modul următor: „Increderea națiunii față cu guvernul acesta isyoresce din convingerea, că printr'nsa i se va da Franciei acea putere neinvincibilă ce țera doresce s'o aibă și care contribuie așa de mult la susținerea păcii. Guvernul scie ce are să aștepte dela marina noastră vrednică de admirat, scie că în toate împrejurările pôte conta la ea. Camerele încă o scie acesta și de aceea nici odată nu vor înceta cu sacrificiile ce se receră neapărată marinei.”

Scimă că *Archiducele Albrecht* a călătorit dălele aceste la Berlin. Din incidentul acesta „Nordd. Allg. Ztg.” îl salută în următorul mod: „*Berlinul* cu totă onorea salută în mijlocul său pe *Archiducele Albrecht*, pe acestă oșpe rar, care sosese adă la noi. Fiu al *Archiducelui Carol*, a moștenit dela părintele său, victoriosul dela A s p e r n, toate însușirile eminente ale unui ostaș bun și în timp de 60 de ani câtă a servit în armată, s'a distins în timp de război ca vitezu învingător, ér în timp de pace ca perfect militar. Dintre succesorii de domnitori, afară de fericitul *Imperatru Wilhelm*, singur *Archiducele Albrecht* se pôte fali o'a servit mai mult ca ostas, avându încă întrăga putere spirituală și corporală. Inoronatul general și amic al *Majestății* sale domnitorului nostru, va fi primit de către poporul prusian cu vii simpatii.”

Apărarea reginei Serbiei Natalia.

(Fine.)

Dér afară de observările făcute deja, eu n'am de gând a mă dimité în combateri și la acuzările contra mea, ce jalba *Majestății Sale* le află îndreptățite; nu voi mai cumpeni, esplica și arăta însemnătatea acelor garanții ale căsătoriei,

cari le dă biserica și societatea în interesul susținerii ei, nu voesc să citez nici măcar legile cari oprăscu despartirea fără cauze în de ajuns probate. Pe lângă toate acestea eu mai am o mulțime de documente în scris, cu care pot ori și când mărturisi față cu înaltul meu bărbat despre atitudinea mea, și cari documente ar da lucrului cu totul o altă față decum se află el pus în jalba *Majestății Sale*. Mă pot provoca și la o mulțime de martori, cari ocupă pozițiuni însemnate și cari se bucură de mare vâdă în societate și în stat, mă pot provoca dăca la o mulțime de martori, cari pot mărturisi ori și când, că eu numai binele l'am voit bărbatului meu regelui și țerei, și decă am făcut ceva, am făcută petrunsa fiind de spiritul iubirei de soț și de patriă. Dér eu nu voi să mă provocă la aceste, fiindcă nutresc pururea speranța, că-mi va succede a mă împăca cu înaltul meu bărbat, și spre împlinirea acestei dorințe, înaltă în toate dălele rugăciunii fierbinți către celă atotputernic.

Decă însă, spre durerea mea, pe lângă toate stăruințele nu vom ajunge la o împăcare, voi fi silită cu ocaziunea pertractării să-mi apăr drepturile și demnitatea mea de mamă și regină cu mijlocele ce-mi stau la dispoziție. Nimeni nu mi-ar putea lua în nume de réu acesta, pentru că nimeni nu pôte pretinde dela mine că sub ori și ce împrejurări să mă subtragă dela apărare și să lasă ca vreodată istoria să dăca despre mine, că cea dintău regină a Serbiei a dată ansă la un divorț și că ansa acesta n'a fost îndreptățită.

Și chiar pentru că doresc ca să succedă unirea și pacea și cu acesta odată să se încunjure pertractarea nefavorabilă pentru noi, și totodată să i se dea ocaziune înaltului meu bărbat ca pe basa faptelor să-și formuleze o altă părere despre mine, ér mai departe ca unicul nostru fiu să nu fi adus acolo încâtă în frageda-i etate să vedă acestă joc nenorocit al sorții și ca să-l scutim de acea durere sufletescă, ce-ar simți-o el vădându nenorocitiții lui părinți, pe care-i iubesc de-o potrivă, în ce mod tiran se tractăză unul pe altul — tocmai pentru aceea dăca, mă dore, că consistoriul nu s'a ținut strict de regulele acele, după care trebuie judecată această afacere.

Incercările de împăciuire între cele două părți învrăjbite se dispun și se prevedă atât în § 98 din colecțiunea de legi civile, câtă și în paragrafi canonelor bisericesci, precum în §§ 129, 130, 131, 133, 134, 135, 142, 143 și 145.

Nu suferé îndoielă, că Consistoriul cunoscé destul de bine acesti paragrafi și nu se pôte presupune, că Consistoriul se nu fi în clară cu dispozițiunile lor.

Cine scie greutățile ce sunt împreunate cu căsătoria, de sigură trebuie să scie pentru ce legile referitoare la cauzele aceste trebuie să fi așa de clare. De ce n'a procedat consistoriul amăsurat canonelor, de ce nu s'a ținut de §§ 142 și 143, cari dispun în astfel de cestiuni, nu pot se scii; scii însă că acesta nu s'a făcut din cauza necunoscinții de legi, ci probabil pentru una din următoarele două cauze: S'au pentru că Consistoriul a fost de părerea, că episcopul *Demetriu* a făcută încercările de împăcare încă în *Wiesbaden*, séu că el gândesce, că regelui și reginei cu totul altfel trebuie să li se tacă dreptate, decum dispun legile. Prima supozițiune e forțe greșită; ér a doua ar fi o rătăcire periculoasă. Consistoriul séu nu este competentă a judeca asupra regelui și a reginei, séu decă e îndreptățit a face dreptate, este dator a se ținé strict de hotăririle legilor esistente referitoare la divorț; dér fiindcă nu s'au făcută încercările de împăciuire cari se receră pentru ca prin asta să se satisfacă legilor, așa se vede că ar fi de lipsă să se îndrepteze acuma lucrul și să se facă o încercare de împăciuire.

Dispozițiunile legilor stabilite pentru ambele părți divorțante pretind că aceste să se prezente în persoană înaintea forului judicial. Recerințele aceste regulamentare sunt totă în același mod imperativ naturale ca și cele privitoare la încercările comune de împăciuire, cu deosebire, că sunt mai rigurose, pentru-că pretindă nu numai prezența persónelor divorțante, ci eschidă ori și ce reprezentare în cauzele de divorț. Decă acum mie nu mi-s'ar și concede să mă prezentez în persoană, consistoriul ar fi oprită să aplice legea privitoare la împăciuirea asta, atunci trebuie să țin de adevărată supozițiunea, că vreți se mă despoiați de dreptul de-a mă apăra, și ca și asupra unei acuzate, vreți se judecați, fiind eu departe în altă țară.

Dreptul de apărare personală înaintea legei nimeni nu l'a tras la îndoielă vreodată nimănu nu numai în procesele de divorț, ci și în alte procese comune. Fără dreptul acesta nu este dreptate, și decă dreptul acesta nimănuia nu i s'a denegat până acuma în Serbia, e lucru firesc că nici măcar a cugeta pôte este permis, ca el să fi subtras reginei Serbiei.

Eu nu sunt învoită cu divorțul, pentru-că nu sunt motive legale pe basa cărora s'ar puté procede la un astfel de lucru dureros și pentru-că eu ca fiică credincioasă a bisericii mele mă îngrozesc de așa ceva, în fine pentru-că datorința mea ca soț și mamă impune să fac așa. De aceea rugarea mea către *Veneratul Consistoriu* este următoarea.

De mână mai turba
Și'n mână așa striga:
— „Stai tu fată blăstămată,
Că ți fac eu lécul îndată!...”
Și cu asta ea se dusă
Intr'o casă mică-ascunsă
Unde nime n'o vedea
Că ce face și ce vrea.
Aci apoi s'apuca
Și un măr își pregătea
Care așa frumos era,
Câtă ori cine l'ar zări
Multă la el ar lăcomi:
Jumătate înroșit
Jumătate ngălbinit.
Mărul ea'l învenină
Și așa mi-lă fermecă
Că numai de l'o vedea
Albușica frumusea:
Ea se-și uite atunc îndată
De-a sa mamă, de-ală séu tată
Și de lumea cealaltă
Și la măr se lăcomescă
Dela densa se-lă poftescă,
C'apoi ea d'ac'o mânca
Numa-o mică bucată
Vai va fi pe veci de ea!...

Mărul decă și-lă gata
Fața érăși și-o schimbă
Și la drum prin muntă plecă,
Și străbate diminetă

Prin celă codru plin de vieță
Pânla fata frumusea
La drăguța Albușică.
Când ajunse ér aci
Ea la ușă tocni
Și din gură așa grăi:
— „Nu-i cumpăra boerésă
„Nescé mere dulci, frumoșe?”
Albușica aundă
Și că cine-i nesciind
Capu-afară își viri
Pe muere de-o privi
Ear din gură așa grăi:
„Dute-n trébă-ți dela mine!
„Eu nu lasă aici pe nime.
„Cei pitici mi-a poruncit,
„Și-așa ei m'au juruit!...”
Ear muerea dăca așa:
— „D'apoi bine draga mea,
„Tu nu iei mere de-a mele
„Ori câtă-să de frumusele,
„De vrei ți-le-oiu arăta
„Și-n cinsté unul ți-oiu da!”
Și cum asta o dăca
Măru-afară lă scotea
Și la fată-lă arăta,
Ear ea vai, cum îl vedea
Iute toate își uita; —
Și ér babei îi grăia:
— „Nu-mi trebe, nu mă nvoescă,
„Nu potă nici cum se primescă!”
Baba-atunc i răspunde:

— „Temite dór' draga mea
„Că-i un măr rău, necurat,
„Séu că dora-i fermecat?...
„Stăi, spre a te ncredința
„Jumătate l'oiu mânca,
„Jumătate ți-oiu da!”
Și cu asta s'apuca
Măru-n două mi-lă tăia
Apoi sieși își lăsa
Partea albă și curată
Ce nu era nveninată,
Ear la fata lăcomă
Dase partea mai frumoșă
Jumătatea cealaltă
De otravă încercată...
Abia fata că mușcă
Și din măr un pic gustă
Când deodată jos pică
Fără suflet și putere
Și — muri în chinuri grele!...
....Blăstămata-mpărătesă
Cea a doua de frumoșă
Cum vădă că a picat
Și vieța-i s'a gâtat
Incepă în hohot mare
A striga și-a ride tare,
Și drăcesce cum ridea
Ea din graiu așa grăia:
— „Ei! tu mândră Albușică
„Cea în țară mai voinică,
„Tu!... cea albă ca și néua
„Mândră ca și vioréua,

„Tu!... cu fața rumenită
„Ca de sânge înroșită:
„Fii și-acum cea mai frumoșă
„Și la toți mai dragostósă!
„Tu!... cu perul de argint
„Tac și bagăte-n pământ,
„Nouăzeci pitici de-ar vrea
„Mai multă nu te-oră învia!...”

Și cum asta cuvântă
Veselă se depărta
Cătră casă se'ndreptă
Și acasă cum ajunse
La oglindă dreptă se duse
Inainte-i s'aseđă
Și așa o întrebă:
— „Oglindă scintóre
„De frumsetă spunătoare
„Spune-mi mie-adeverat
„Prin ală țeu graiu minunat
„Care-acum-i mai frumoșă
„Și în țară mai alésă?...
Și abia acum odată
Cea oglindă minunată,
I răspuse ei așa
Precum era voia sa:
— „Vedă că mie mi-s'arată
„Prin vedenie fermecată
„Că tu ești cea mai frumoșă
„Și la toți mai dragostósă.

(Va urma.)

1. Consistoriul în chestiunea acesta procedă conformă prescrierilor § 98 alți legii civile, precum și conformă celorlalte prevedute în §§-ii 129, 130, 131, 133, 134, 135 și 145 din legea bisericăscă, și în deosebi conformă §§ 142 și 143;

2. Consistoriul în sensul §§ 137, 140, 141 și 142 ai legii se ne citeze înaintea sa spre împăciuire, și decât acesta nu ar succeda, se ne citeze la pertractarea procesului și la aducerea sentinții.

La dreptul de-a mă apăra în persoană nu voi renunța niciodată. Dacă în exercitarea dreptului acestuia mi-s'ar pune piedeci prin forță, atunci ori și ce ar face tribunalele înaintea mea nu va avea nici o însemnătate.

Și în urmă, decât Consistoriul procede așa după cum prescriu legile bisericăscă și civile, e dator să-mi asculte rugarea și să mă încunoscă despre ceea ce a hotărât.

Credincioasă și supusă fiică a bisericii ortodoxe.

Versailles, 8 (20) Aug. 1888.

Natalia.

SCRILE DILEI.

Cetim în „Egyetértés“ dela 12 Septembrie: „Dascălul valah din Reșița, pe care curtea cu jurați din Arad l'a condamnat la unu an închisore de stat, la pertractare a vorbit nemțesce și a dăscălit că nu știe limba ungurească. După informațiunile ce s'osesc acum, dascălul a studiat în Kecskemet 5 clase și în 1873 a obținut diploma de învățător poporală la preparandia din Deva în urma esamenelor, ce le-a făcut pentru școlile cu limba de propunere maghiară, germană și română cu succes eminent. Pentru progresul făcut în limba maghiară a fost și premiat. Pe acest agitator fanatic, care se lapădea de limba ungurească, „Reuniunea din Oravița pentru propagarea limbii unguresce“, alți căreia membru în comitet a fost, l'a ștersă acum din șirul membrilor săi din cauza crimei comise contra națiunii unguresce.“

In Seghedin s'a arestat o mare bandă de falsificatori, care se compune din 43 de persoane, sub conducerea a doi indivizi, anume Frischman și Robert Situs. Densii au falsificat mai ales bilete de câte unu florin. Atelierele s'ar afla în România și Serbia. Biletele s'au vândut ca marfă printre populațiunea comitatelor Baciu și Ciongrad. Pentru 5000 florin bilete false, densii au primit numai 1000 florin în monedă bună.

La finea anului școlastic 1887/8 au fost în Brașov 877 învățăcei meseriași, cari au cercetat școlile. Dintre aceștia 521 au cercetat școlă comunală de sora, era 352 școlă de stat. Dintre cei cari au cercetat școlă comunală de sora au fost 266 Germani, 109 Maghiari și 146 Români. După localitate au fost din Brașov 333, din Transilvania 176 și din streinătate 12.

„Românului“ i se comunică din Viena următoarele: O conferință s'a ținut între omenii politici din Cis și Transilvania, în care s'a decis, de a face o opozițiune solidară și mai energică în contra dualismului și în contra influenței maghiare și prusiane. După cum auțim, s'a mai decis de a fonda în Viena unu diaru antidualistic și anti-prusian pentru apărarea ideii de stat austriac și intereselor naționale ale Românilor și Slavilor din monarhia austriacă, precum și din peninsula balcanică.

Scim, că ministrul legațiunii Republicii franceze în România, D-lu de Coutouli, a făcut print'unu rescript din 4 (16) August a. c. cunoscut per

sonelor, cari doresc să expue în secțiunea română a expozițiunii universale dela Paris din 1889, că pentru toate lămuririle de care pot avea nevoie în privința acestui mare concurs internațional, trebuie să se adreseze de aci înainte, nu la legațiunea republicii, ci printului George Bibescu, delegatul comitetului național român și acreditat ca atare pe lângă d-nul ministru al comerțului Franciei, comisaru general al Expozițiunii. Acum publică foile de peste Carpați o scrisore a d-lui Berger, directorul general al expozițiunii din Paris, adresată printului George Bibescu, ca „comisar general al României“ pentru expoziția din Paris, în care între altele: i face acestuia cunoscut, că mai târziu îi va cere să determine, în unire cu comitetul național, persoanele cari vor pute face parte din juriul internațional pentru recompense.

Agiul în România a început să se mai urce. Dela 1/2% a ajuns deja să varieze între 90 și 1-10%.

La 15 Octomvre se va ține congresul internațional de ingineri la Barcelona. România va fi reprezentată de unu din inginerii direcțiunii căilor ferate române.

In „Asilul Elena Doina“ din Bucuresci au fost primite de rândul acesta 19 bursiere. Numărul aspiranților a trecut peste 400. S'au mai primit încă și alte 30 cu plată: prin această locurile vacante sunt deja ocupate.

La marile manevre ale armatei române, ce se vor ține între Băicoiu și Sinaia, vor lua parte vre-o 30,000 soldați.

Cununia d-lui Basiliu Munteanu alias Oprea, învățător român, cu d-ra Alexandrina G. Ciupală din Bacifalau (Săcele) se va săvârși Dumineca viitoare în biserica română de acolo.

Aniversarea zilei de 30 August în România.

Diua de 30 August st. v., în oare Români de peste Carpați s'ar sărbătoresc aniversarea luării Griviței, a fost și în anulul acestu s'ar sărbătorit de frații noștri din regatul României cu pompă deosebită.

In Bucuresci s'a oficiat în această zi la Metropoli unu Te-Deum, la care au asistat d-nii ministri, reprezentanții Palatului, reprezentanții ai legațiunilor străine, mai mulți ofițeri superiori din garnisonă, și unu numeros public.

Cu mai mare pompă s'a sărbătorit această glorioasă zi la Sinaia, unde s'au întrunit în jurul Suveranilor României toți ofițerii superiori din Bucuresci. De multu timp nu s'a mai vădit la Sinaia atăta afuență de lume ca acum. S'ar sărbătorit aniversarea luării Griviței, precum se raportază, s'a săvârșit aci în modu excepțional de frumos.

Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. Metropolitul-primat, și au asistat la acestu serviciu MM. LL. Regele și Regina, atașaii militari, d. general Cernat, d. prefect al Capitalei și alți ofițeri superiori și inferiori. După serviciul divin M.M. L. L. au primit defilarea trupelor garnisonate acolo.

La dejunul ce s'a luat sub unu pavilon. Regele a rostit unu toast. Invitații erau ca la 140. S'era a urmat retragere cu torțe.

Intâmplări diferite.

Vândare de fete române la Constantinopol. Cu totă rigorea persecuțiilor ce se fac în contra Evreilor, cari se ocupă cu rușinoasă și infamă meserie privitoare la vândarea femeilor, acestu negot urmează a se practica pe o

scară câtă se pôte de întinsă în Basarabia. Dilele trecute poliția din Chișinău a pus mâna pe o agenție, care exportă femei la Constantinopol. Etă ce i se scrie în acestu privință „Telegrafului“ din Bucuresci:

„In diua de 18 Augustu curentu, poliția a arestat pe d. Taube, unu Evreu avutu, ale căru antecedente sunt de o natură câtă se pôte de compromițore. Acestu d. Taube a fostu proprietaru de case publice la Odesa, unde a comișt mai multe delictes pentru care a fostu condamnat la amendi și închisori. Acum de ce an, Taube s'a aședat la noi, deschidendu unu comptuaru pentru servitori, servitore, bone, guvernante etc. Poliția bănuindu, că Taube face negotul ilicitu de femei, s'a pus la pândă și a descoperitu, că acestu Evreu prin totu felulu de înșelăciuni agajază nise tinere fete în calitate de servitore pentru străinătate. Nenorocitele victime, atrase prin promisiuni câtă se pôte de pompoșe, contractază cu Evreul și apoi pleacă la Odesa, unde alți Evrei le îmbarchază pe vr'unu vaporu. La Constantinopol aceste fete sunt vândute în casele de prostituțiă s'eu în haremiuri. Poliția noastră a doveditu, că luna trecută Taube a expedită la Constantinopol pe două fice ale sătenui din Sahaidacu Avramu Păpușe, ambele de o frumșetă cunoscută satulu întreg; asemenea cu Todorita și Catinca Păpușe, a fostu expedită la Constantinopol și copila Maria Sapainicova, de naționalitate rusă, precum și femeia Anica Avacumă din satulu Vorniceni. Pentru descoperirea acestor nevinovate, s'a telegrafat ambasadei rusla Constantinopol.“

Literatură.

Icona sufletului, carte de rugăciuni și cântări bisericești, pralucrată și edată cu permisiunea Maritului Ordinariat diocesanu gr. cat. de Gherla, prin Vasiliu Patcașu, preot gr. cat. în Hotoan. Edițiunea II coră și amplificată. Gherla, imprimăria „Aurora“ p. A. Todoranu. 1888. — Sub titlul acesta a eșit de sub tiparu ediția a 2-a a cărții de rugăciuni „Icona sufletului“, care cuprinde o colecțiă forte frumoasă de rugăciuni la diverse ocașuni, precum: Rugăciuni de dimineța, la mâncat, la s. liturgiă, pentru repoză, dela înserat, de s'era, învățatură și rugăciuni privitore la s. mărturisire și s. cuminecatură; Canonu de mângăere către S. nascătoare de Dumneșu; Rugăciuni de folos pentru deosebite trebuințe; Cântări la înmormentare; Catavasiile dela Bunavestire, Nascerea Domnului, Invierea, Diua Crucii, Înălțarea Indreptari la punerea catavasiilor peste anu; Cătră D. I. Christosu (versu pentru săptămăna patimilor); Tropare și condace etc. Se mai află pe lângă asta și 10 ilustrațiuni frumoșe. Cartea cuprinde 227 pag., e scrisă pe hărtiă fină și are formatu estetic. Ce privește valoarea cărții, ajunge să spunem, că D-lu Patcașu a trebuit să scotă a 2-a edițiune, și edițiunea acesta a 2-a este mai amplificată, mai îngrijită în toate privințele și mai are intercalate în textu și 10 ilustrațiuni alese. Cartea se pôte procura directu dela autorul: Vasiliu Patcașu, preot în Hotvan (Er-Hatvan); p. u. Tasnad-Szantó—Szilágymege). Prețul unu exemplar legat în pânză 50 cr, în legătură de pânză fină peste totu și cu gravuri aurite 75 cr; în legătură elegantă de lux: 1 fl 25 cr, 2 fl, 3 fl 20 cr. Portul postal rămăne în sarcina prenumărantului. Dela 10 esemplare, unu se dă rebat.

NECROLOGU.

Rosalia Moldovană nascută Popu, în numele s'eu și alți ficelor sale Sidonia și Alma și alți Ștefan Moldovan Preșit Capitulă ca tată, — alți Letiției Contese, Normanu și Adolfini veduve Olteanu ca surori, — al lui Nicolae Popu parochu în Cluș-Monosteru cu Maria coșia lui ca socri — al lui Ioanu, Valeriu, Maria, Ana și Lucreția ca cumnați și cumnate, cu inima adencu intristată factu cunoscut cumcă:

Iustinu Moldovanu, Protopop alți Districtulu Cudșirului, Parochu gr.-cat. alți Orștiei, Inspector al Școlorului districtual și Așesoru la S. Scaun Consistorial.

după unu morbu greu provădu cu s-le Sacramente a repausat în Domnul

adi la 3 ore d. m. în anul alu 46-lea alu etăei și alu 20 alu proșiei. Rămășițele pământesce se vor înmormenta în 14 Septemvrie după amieză la 4 ore.

Orștie, 12 Sept. 1888.
Fiă-i memoria neuitată!

SCRILE TELEGRAFICE.

Bucuresci, 14 Septemvre. Regina Natalia a Serbiei a fostu primită eri în modu oficialu de către Maiestățile Lor Regele și Regina României.

Bucuresci, 14 Septemvre. 232 de S'ربی, cari trăesc în Rusia, au predatu Reginei Natalia o adresă, în care își exprimă devotamentulu și adença lor compătimire din incidentulu nedreptăți strigătoare la ceru, ce a avutu s'o suferă. In fruntea adresei se află numele fostulu Metropolitu s'rbescu Mihailu.

Bucuresci, 14 Septemvre. Camerele voru fi desolvate în 8 (20) Septemvre. Noule alegeri se voru incepe la 4 (16) Octomvre.

Berlinu, 14 Septemvre. Dojenirea Episcopulu Strossmayer a făcutu aici cea mai mare senzațiă. Ea se aprobă din partea tuturor.

Belgradu, 14 Septemvre. 14 emigranți bulgari, provăduți cu pașaporte rusesce, au plecatu cu vaporulu dela Belgradu la Bucuresci.

Bellovaru, 14 Septemvre. Inainte de a pleca de aici, Episcopulu Strossmayer fiindu salutat de o deputațiune de clericu, li-a răspuns acestora, că cu totă dojenirea se a întâmpinat o din partea Maiestății Sale, densulu (Strossmayer) va rămăne credinciosu până la morte principiiloru ce le-a profesat în totă viața sa.

Suakim, 14 Septemvre. Trupele lui Osman Digma au atacat forturile din afară, der au fostu respinse cu însemnate perderi de către artileria.

Cursulu pieței Brașov

din 14 Septemvre st. n. 1888

Bancnote romănesci	Cump.	9.44	Vând.	9.48
Argintu romănescu	„	9.40	„	9.44
Napoleon-d'ori	„	9.63	„	9.65
Lire turcesce	„	10.94	„	11.—
Imperiali	„	9.94	„	10.—
Galbeni	„	5.70	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesce	„	122.—	„	123.—
Discontulă	„	6 1/2—8%	pe anu.	

Cursulu la bursa de Viena

din 13 Septemvre st. n. 1888.

Renta de aur 4 1/2%	100.25
Renta de hărtiă 5%	90.70
Imprumutul căilor ferate ungare	146.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	97.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	113.25
Bonuri rurale ungare	104.65
Bonuri cu clasa de sortare	104.65
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.65
Bonuri cu cl. de sortare	104.50
Bonuri rurale transilvane	104.40
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dija de vinu ungurescu	99.75
Imprumutul cu premiulu ungurescu	130.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	125.—
Renta de hărtiă austriacă	81.40
Renta de argintu austriacă	82.40
Renta de aur austriacă	110.45
Losuri din 1860	139.75
Acțiunile băncei austro-ungare	879.—
Acțiunile băncei de creditu ungar	805.—
Acțiunile băncei de creditu austr.	312.80
Galbeni împărătesci	5.76
Napoleon-d'ori	9.65 1/2
Mărci 100 imp. germane	59.60
Londra 10 Livres sterlinge	121.90

Numere singuratices din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potu cumpăra în tutangeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht.

Editoru și Redactoru responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

CONCURSŪ.

150,3-1

Pentru ocuparea postului de alți doilea învățător la școala română gr. cat. din Rebra mare în districtul Năsăudului se escrie prin acesta concurs până la 18 Septembrie a. c. st. n.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: salariu anual de 160 fl. v. a.

Suplicele instruite cu documentele recerute prin lege sunt a se adresa la senatul școlii gr. cat. românești din Rebra mare.

Din ședința senatului școlar gr. cat.

Onisim Rotariu, președinte.

Constantin Suciu, notariu.

Se caută un instructor pentru un copil de opt ani într-o familie distinsă din Brașov. Se cere cunoștința limbii române, germane și încălta a limbii franceze. Vor fi preferiți studenții români, și mai ales aceia, cari sunt și musicali. Instructorul va avea totă întreținerea, cvartir, mâncare, încălțit, luminat etc.

Tinerii cari doresc a ocupa acest post de instructor se adreseze la d-l Koeniges, strada Furcoiei nr. 72.

148,3-3

Turnătoria de feru și fabrica de mașini a lui SCHLICK

SOCIETATE PE ACȚII

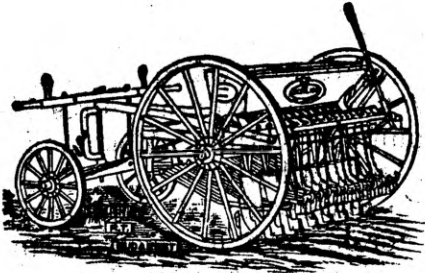
FABRICA ȘI DIRECȚIUNEA:

VI. Aeusserer Waitznerstrasse 1696/1699.

Budapesta

BIROUL ÎN ORAȘU ȘI DEPOSITULU:

VI. Waitznering 57.

Mașini de sămănat în brazdă „TRIUMPH” și „HALADAS” patentate ale lui SCHLICK.

Mașini de sămănat care împrăștie grăunțele;

Pluguri patent. ale lui Schlick cu 2 și 3 fiare

Pluguri-Rayol patent. ale lui SCHLICK.

Pluguri cu unu feru originale Schlick și Vidats,

Unelte agricole, grape, fărîmători de bulgări,

Tecători, tăietori de sfeclă, mașini pentru mustă de sfeclă, batose de perumbă, (cucuruză) Mori pentru fărîmată.

Garnituri de treierat cu vaporu și cu vârtejă (Göpel).

Mori pentru curățit, Mori pentru măcinat.

Părți apartinătoare de toate sistemele de pluguri pentru rezervă se află la deposit.

Prețurile cele mai estine. — Condițiunile de plată foarte favorabile. — Prețuri-Curente la cerere gratis și franco.

OBSERVARE.

Ne onorăm a aduce la cunoștința p. t. D-lor Clienti, că de și am mutat partea cea mai mare a birourilor noastre ce se află în Budapesta VI., Waitzner-Boulevard No. 57, în etablimentul fabricii noastre aflător: **Budapesta, VI., Aeusserer Waitznerstrasse Nru 1696-99**, totuși susținem în interesul și pentru comoditatea onor. d-ni clienți unu birou în orașu, în localitatea de până acum, unde se află unu deposit cu toate produsele noastre de obiecte pentru țidiri și de mașini agricole.

Cu înaltă stimă

28,18-12

Direcția turnătoriei de feru și a fabricii de mașini a lui Schlick, societate pe acții.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRĂȘOVŪ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provăduță cu cele mai noue mijloce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipuri,

primesce și efectuează totu felul de lucrări tipografice, precum:

Opuri și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aur, argint și colori, tabele, etichete de totu felul și esecutat elegantu.

Pentru comercianți: adrese pe scrisori, facturi, liste cu prețuri curente, avisuri, recomandațiuni, cerculare ș. a.

Programe elegante, bilete de vizită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore.

Disponendū de mașini perfecționate și de isvore estine pentru procurarea hărtiei, stabilimentul nostru tipografic este în pozițiune a esuta ori-ce comandă în modul celu mai esactū și esteticū precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescū în biuroulu tipografiei, Brașovū, piața mare Nr. 22, etagiul I, cătră stradă. Comandele din afară rugămū a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovū.